

Indholdsfortegnelse

Forord	5

DEL 1 Skilsmisser og skilsmisseret

Kapitel 1 Skilsmisseret – formål, betydning og fremtid	15
1.1 Skilsmissen	15
1.2 Skilsmisserettens formål	17
1.3 Skilsmisserettens praktiske og økonomiske betydning	20
1.4 Skilsmisserettens hovedindhold.	22
1.5 Skilsmisserettens fremtid	24
1.5.1 Retsvirkningslovsudvalgets kommissorium	24
1.5.2 Udvalgets forslag.	28
1.5.3 Loven fra 2017 med ikrafttræden 2018	30
1.5.4 Værdier og balancepunkter i fremtidens skilsmisseret	33

Kapitel 2 Skilsmisseret – udviklingstræk og analyseparametre	37
2.1 Indledning.	37
2.2 Fraskilt – et statusforhold og et aftalt forhold	38
2.2.1 Indledning	38
2.2.2 Forskydning fra status til aftale	38
2.2.3 Skilsmissegunde	43
2.2.4 Skilsmisse som social begivenhed	46
2.2.5 Familieformueretten.	50
2.2.6 Analyseparametre	54
2.3 Regeltyper	54
2.4 Skilsmissen som en national begivenhed	57

DEL 2 Skilsmissesagen

Kapitel 3 Betingelser for separation og skilsmisse	65
3.1 Indledning.	65
3.2 Retten til separation.	66
3.3 Bortfald af separation	67
3.4 Skilsmissegunde	72

Indholdsfortegnelse

Kapitel 4 Skilsmissesagen.....	79
4.1 Indledning.....	79
4.2 Familiemetshusets behandling af skilsmissesagen	80
4.2.1 Sagens start	81
4.2.2 Grønne sager	82
4.2.3 Gule sager	84
4.3 Familiemettens behandling af skilsmissesagen	87
Kapitel 5 Ægtfællebidrag	91
5.1 Indledning.....	91
5.2 Bidragspligt.....	91
5.2.1 Betingelser for bidragspligt.....	91
5.2.2 Bidragspligtenes varighed	97
5.2.3 Bortfald af bidragspligten	101
5.2.4 Ændring af bidragspligten.....	101
5.3 Bidragets størrelse	103
5.3.1 Kriterier for bidragsstørrelsen	103
5.3.2 Ændring af bidragsstørrelsen	107
5.4 Skattemæssige forhold.....	108
Kapitel 6 Lejligheden	109
6.1 Indledning.....	109
6.2 Hvem får retten til lejligheden?	109
6.2.1 Lejelovens regel i § 77.....	110
6.2.2 Lejlighed i eget flerfamiliehus.....	115
6.3 Fortsættelse af lejemålet	115
6.4 Processuelle spørgsmål	116
6.5 Andelsboliger og andre boligformer.....	116
DEL 3 Formuedeling og ægtfælleskifte	
Kapitel 7 Ægtfælleskifte	121
7.1 Indledning.....	121
7.2 Offentligt skifte.....	125
7.2.1 Starten på skiftet	125
7.2.1.1 Stedlig kompetence	125
7.2.1.2 Offentligt skifte afskåret ved væsentlig passivitet ..	126
7.2.1.3 Fri proces	127
7.2.1.4 Skifteafgift	129
7.2.2 Skiftets gennemførelse	130
7.2.3 Boets afslutning.....	135

7.2.3.1 Boopgørelse eller bodelingsoverenskomst	135
7.2.3.2 Hvornår er boet delt?.....	136
7.3 Kvantitativ deling.....	139
7.4 Kvalitativ fordeling.....	140
7.4.1 Fortrinsret til udlæg.....	140
7.4.2 Krydsende udtagelsesret	141
7.4.3 Udtagelsespligt	143
7.5 Skat	144
Kapitel 8 Uden for ligedeling – personlige rettigheder, skævdeling mv.	145
8.1 Indledning.....	145
8.2 Fremtidige erhvervelser og afgrænsning	147
8.2.1 Afgrænsning	147
8.2.2 Fremtidige erhvervelser	148
8.3 Særeje.....	149
8.4 Personlige rettigheder	149
8.4.1 Oversigt	149
8.4.2 Personskadeerstatning, forsørgertabserstatning mv	151
8.4.3 Ophavsret mv	154
8.4.4 Goodwill mv	158
8.4.5 Pensionsrettigheder	161
8.4.6 Personlige genstande	161
8.4.7 Øvrige personlige rettigheder.....	162
8.4.7.1 Feriegodtgørelse, fratrædelsesgodtgørelse	162
8.4.7.2 Båndlagt arv og gave	163
8.4.7.3 Bundne beløb i øvrigt	165
8.5 Skævdeling – fravigelse af ligedelingen.....	165
Kapitel 9 Omfattet af ligedeling – værdiansættelse	169
9.1 Indledning.....	169
9.2 Værditidspunkt.....	169
9.3 Værdiansættelse af aktiver	170
9.3.1 Hovedprincipper, herunder latente skatter.....	171
9.3.2 Opsparing, fordringer mv	175
9.3.3 Fast ejendom og ejerlejligheder	177
9.3.4 Løsøre.....	179
9.3.5 Virksomheder, selskaber og liberale erhverv	179
9.4 Passiver, herunder gæld og værdiansættelse	180
9.4.1 Passiver.....	180
9.4.2 Gældens status	182
9.4.3 Værdiansættelse af passiver.....	184
9.5 Surrogater og indtægter	184

Indholdsfortegnelse

Kapitel 10 Regulerings- og misbrugskrav	187
10.1 Indledning	187
10.2 Betingelser for regulerings- eller misbrugskrav	188
10.2.1 Forbedring af særeje mv. – “delingsformuebeskyttelseskrav”	189
10.2.2 Overførsel fra særeje – “særejebeskyttelseskrav”	193
10.2.3 Misbrugskrav	194
10.3 Kravets størrelse	197
10.4 Kravets gennemførelse	198
 Kapitel 11 Ægtefællers pensionsrettigheder	201
11.1 Indledning	201
11.1.1 Formål og betydning	201
11.1.2 Pensionsformer	204
11.2 Deleafvisning ved rimelig pensionsret	206
11.2.1 Alle pensionsordninger uanset type	206
11.2.2 Rimelighedskriteriet	207
11.2.3 Udbetalt pension, der ikke er forbrugt	212
11.2.4 Ekstra pension ved kort ægteskab	213
11.3 Dele-ret ved ekstra pension	214
11.3.1 Ekstra pensionsret	214
11.3.2 Udtagelsesret og -pligt	215
11.3.3 Udlodning	217
11.3.4 Værdiansættelse, herunder pensionssammenligning	218
11.4 Kompensation	223
11.4.1 Fællesskabskompensation – ÆFL § 44	223
11.4.2 Rimelighedskompensation – ÆFL § 45	229
11.4.3 Kompensationens karakter	236
11.4.4 Medvirkenskompensation og rimelighedskompensation efter ÆFL §§ 41-42	237
11.5 Regulerings- og misbrugskrav	238
11.6 Ægtepagt	239
11.6.1 Ægtepagt om særeje	239
11.6.2 Ægtepagt om deling	240
11.7 Ægtefællepension	242
11.8 Reformbehov ud fra erfaringer med reglerne siden 2007	246
 Kapitel 12 Medvirkens- og rimelighedskompensation	253
12.1 Indledning	253
12.2 Betingelserne for kompensation	255
12.3 Kompensation ved personlige rettigheder, pension mv	262

DEL 4 Aftaler, herunder særeje

Kapitel 13 Særeje.....	265
13.1 Indledning.....	265
13.2 Særejarter	269
13.2.1 Skilsmissesæreje	269
13.2.2 Fuldstændigt særeje	271
13.2.3 Kombinationssæreje	274
13.3 Begrænsninger af særejet	278
13.3.1 Genstandssæreje	279
13.3.2 Erhvervelsessæreje	281
13.3.3 Brøkdelssæreje	282
13.3.3.1 Aftaler	282
13.3.3.2 Erhvervelser for blandede midler	284
13.3.4 Sumsæreje og sumdeling.....	287
13.3.5 Tidsbegrænset særeje.....	289
13.3.6 Betinget særeje mv	290
13.4 Etablering af særeje	293
13.4.1 Ægtepagt	293
13.4.1.1 Skriftlighed	293
13.4.1.2 Tinglysnings.....	294
13.4.2 Tredjemandsbestemt særeje	297
13.4.2.1 Gave.....	298
13.4.2.2 Arv.....	300
13.4.2.3 Delgave og delarv.....	301
13.4.2.4 Forsikringer og pensioner	305
13.5 Surrogater, indtægter, gæld og afgrænsning.....	305
13.5.1 Surrogater	305
13.5.2 Indtægter	306
13.5.3 Gæld.....	306
13.5.4 Afgrænsning mellem ægtefællerne	308
13.5.5 Afgrænsning mellem en ægtefælles delingsformue og særeje	308
13.5.6 Afgrænsning mellem forskellige særejarter	308
13.6 Ugyldighed, ændring og ophør af særeje	309
13.6.1 Ugyldighed vedr. særeje.....	309
13.6.2 Ændring.....	310
13.6.3 Ophør af særeje.....	311
Kapitel 14 Aftaler	313
14.1 Indledning.....	313
14.2 Familieretlige, formueretlige og familieformueretlige aftaler ...	315

Indholdsfortegnelse

14.2.1 Familieretlige aftaler	315
14.2.2 Formueretlige aftaler	316
14.2.3 Familieformueretlige aftaler	316
14.3 Aftaler ved aktuel skilsmisse	317
14.3.1 Vilkårsaftaler	317
14.3.2 Aftaler om formuedeling	318
14.4 Forhånsaftaler om senere skilsmisse	318
14.4.1 Familieretlige forhånsaftaler om vilkår	318
14.4.2 Familieformueretlige forhånsaftaler	318
14.4.2.1 Delefritagelse	319
14.4.2.2 Deleret	320
14.4.2.3 Aftaler om den kvalitative fordeling	323
14.5 Ugyldighed og ændring	324
14.5.1 Vilkårsaftaler	325
14.5.2 Aftaler om formuedeling	329
14.5.3 Forhånsaftaler – særjeægtepagt	336
14.6 Kompetenceforhold	341

DEL 5 Internationale skilsmisser

Kapitel 15 International skilsmisseret	345
15.1 Indledning	345
15.2 Tilknytningsmomenter	346
15.3 International procesret	347
15.3.1 International kompetence	347
15.3.1.1 Ægteskabssagen	347
15.3.1.2 Særligt om bidragspligt	352
15.3.1.3 Skifte af fællesboet	355
15.3.2 Litispendens	357
15.3.3 Anerkendelse af udenlandske afgørelser	360
15.3.4 Opkrævning og inddrivelse af ægtefællebidrag	362
15.4 International privatret	363
15.4.1 Lovvalg	363
15.4.2 Kvalifikation af regler om formueordning	368
Forkortelsesliste	371
Domsregister	373
Stikordsregister	379